

Informacija o potrebi sagledavanja mogućnosti uvođenja posebnog krivičnog djela napada na lica koja obavljaju djelatnost obrazovanja i vaspitanja kroz izmjene i dopune Krivičnog zakonika Crne Gore

Obrazovanje predstavlja temelj svakog društva i cilj nam je da u narednom periodu izgradimo moderan, efikasan i inkluzivan obrazovni sistem vjerujući da je obrazovan pojedinac građanin svijeta i zalag trajnog prosperiteta cjelokupnog društva. Znanje predstavlja fundamentalnu komponentu prevazilaženja socio-ekonomskih nejednakosti, te je stoga neophodno izvršiti afirmaciju nosilaca ovih procesa na svim poljima društvenog djelovanja.

Članom 75 Ustava Crne Gore jemči se pravo na školovanje pod jednakim uslovima kao i obavezno i besplatno osnovno školovanje. Navedene obaveze su propisane i brojnim zakonima i međunarodnim konvencijama. Ključni nosioci aktivnosti u ostvarivanju obrazovno-vaspitne djelatnosti su zaposleni u prosvjeti koji sa velikim stepenom odgovornosti pristupaju svojim aktivnostima, a sve u cilju obezbjeđivanja dostupnosti školovanja svim građanima kao i stvaranja obrazovanog društva kao temelja razvoja i prosperiteta države.

Imajući u vidu da je prema javno dostupnim istraživanjima svaki četvrti zaposleni u prosvjeti doživio neku vrstu nasilja, bilo verbalnog ili fizičkog, mišljenja smo da je neophodno raditi na osnaživanju njihovog položaja u društvu, između ostalog i kroz pružanje krivično pravne zaštite u toku obavljanja obrazovno-vaspitnog rada odnosno u vezi sa poslovima koje obavljaju prosvjetni radnici.

Opštim zakonom o obrazovanju i vaspitanju propisano je da su obrazovanje i vaspitanje djelatnosti od javnog interesa dok Krivični zakonik ne prepoznaje obavljanje djelatnost obrazovanja kao posao od javnog značaja. Naime, članom 142 stav 3 tačka 32 Krivičnog zakonika Crne Gore, propisano je da se poslom od javnog značaja smatra obavljanje profesije ili dužnosti koje je povezano sa povećanim rizikom za bezbjednost lica koje ga obavlja u oblasti javnog informisanja, zdravstvene zaštite i pravne pomoći pred sudskim i drugim državnim organima. Prepoznavanje obavljanja obrazovno-vaspitne djelatnosti poslom od javnog značaja, prosvjetni radnici bi određeni vid krivično-pravne zaštite pronašli i u kvalifikovanim oblicima krivičnih djela; ubistva iz čl.144, teška tjelesna povreda iz čl.151, prinuda iz čl.165 i ugrožavanje sigurnosti iz čl. 168 Krivičnog zakonika Crne Gore.

Dodatno, propisivanjem krivičnog djela napada na lica koja obavljaju obrazovno-vaspitnu djelatnost kroz izmjene i dopune Krivičnog zakonika Crne Gore, po prvi put bi se ostvarila funkcija krivično-pravne zaštite i zaštite javnog interesa u smislu gonjenje i procesuiranja počinitelaca ovih krivičnih djela po službenoj dužnosti. Trenutno, prosvjetni radnici u slučaju napada, bilo od strane učenika ili roditelja, imaju krivično-pravnu zaštitu

kao i svi građani, bez posebnih benefita koje bi trebali uživati s obzirom na značaj i doprinos koji ostvaruju za cjelokupno društvo.

Prepoznavanje radnih aktivnosti prosvjenih radnika kao posao od javnog značaja, te uvođenje novog krivičnog djela napada na lica koja obavljaju obrazovno-vaspitnu djelatnost u Krivični zakonik Crne Gore, kojim bi se inkriminirali napadi na prosvjetne radnike pri obavljanju obrazovno-vaspitnog rada, ostvarila bi se zaštitna funkcija krivičnog prava. Ona bi se ogledala prije svega kroz generalnu prevenciju, odvracanje potencijalnih počinitelja od napada ali i propisivanjem strožijih krivičnih sankcija počiniocima koje bi odgovarale prouzrokovanoj društvenoj opasnosti.

Normativnim regulisanjem i uvođenjem navedenog krivičnog djela, Vlada Crne Gore i Ministarstvo prosvjete nauke i inovacija će, u konačnom, ukazati da teži ispunjenju cilja izvanredno obrazovanje za izvanrednu Crnu Goru koje mora počivati na stvaranju uslova u kojima bi se nosioci ove društveno važne djelatnosti osjećali bezbjedno u vršenju povjerenih im poslova. Takođe na ovaj način se utiče na stvaranje ambijenta u kome će svaki pojedinac u obrazovno-vaspitnoj djelatnosti osjetiti institucionalnu zaštitu. Proaktivnim djelovanjem će se ujedno i prosvjetni radnici osnažiti da krivična djela kojima se ugrožava njihov integritet redovno prijavljuju nadležnim organima.